

РАЗДЕЛ 2

СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

1. Какво представляват социалните услуги?

Социалните услуги са дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот и се извършват в специализирани институции и в общността. Те се основават на целенасочена социална работа в подкрепа на лицата за осъществяване на ежедневни дейности и социално включване.

Предоставят се въз основа на индивидуална оценка на потребностите и съобразно желанието и личния избор на лицата.

2. Как се предоставят социалните услуги?

Социалните услуги се извършват срещу заплащане на такси или по договаряне с лицата, които ги ползват.

Таксите за социални услуги, финансирани от държавния бюджет, се определят с тарифа утвърдена от Министерски съвет.

Таксите за социални услуги, финансирани от държавния бюджет, се заплащат по реда на Закона за местните данъци и такси.

Заплащането на социални услуги предоставяни от регистрирани и/ или лицензирани доставчици на социални услуги, се извършва по договаряне.

Такси за социални услуги не се заплащат от :

-деца до 18- годишна възраст и до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст;

-лицата, които нямат доходи и влогове;

-лицата, настанени в приюти и в кризисни центрове;

-лицата от 18 до 21-годишна възраст, настанени в центрoвете за временно настаняване след напускането на специализираната институция за предоставяне на социални услуги;

-лицата дарили недвижима собственост в полза на държавата или общината с цел развитие на социалните услуги.

Издръжката на тези лица е изцяло за сметка на държавния бюджет.

Социални услуги по избор на потребителя на социални услуги без направление от дирекция „Социално подпомагане“ могат да се предоставят, като се заплаща по договаряне с доставчика на социални услуги.

Условията и реда за предоставяне на социални услуги се определят с Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане.

Предоставяне на социални услуги на деца се извършва по реда на Закона за закрила на детето и Правилника за прилагането му.

3. Кои са доставчиците на социални услуги?

Социалните услуги се извършват от:

- държавата;
- общините;
- български физически лица регистрирани по Търговския закон или юридически лица;
- физически лица извършващи търговска дейност, и юридически лица възникнали съгласно законодателството на друга държава-членка на Европейския съюз, или на друга държава от Европейското икономическо пространство.

Субектите по т.3 и т.4 могат да предоставят социални услуги само след вписване в регистър на Агенция за социално подпомагане, а в случаите, когато услугите са за деца-след издаване на лиценз от председателя на Държавната агенция за закрила на детето и вписване в регистър на Агенцията за социално подпомагане.

4. Кой управлява социалните услуги?

Кметът на общината управлява социалните услуги на територията на общината, когато са делегирани от държавата дейности и местни дейности с изключение на случаите, в които управлението на тези дейности е предоставено чрез конкурс или по договаряне при единствен кандидат.

Всички дейности в областта на социалните услуги се предоставят при спазване на критерии и стандарти, определени с правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане и с Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца определени от Министерски съвет.

СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА

Социалните услуги, които се предоставят в общността, са :

- личен асистент;
- социален асистент;
- домашен помощник;
- домашен социален патронаж;
- дневен център;
- дневен център за деца и/или възрастни хора с увреждания;
- дневен център за за възрастни хора с увреждания- седмична грижа;
- дневен център за деца с увреждания- седмична грижа;
- дневен център за стари хора;
- център за социална рехабилитация и интеграция;
- социален учебно-професионален център;
- звено „Майка и бебе“;

- център за обществена подкрепа;
- център за работа с деца на улицата;
- приемна грижа;
- обществена трапезария.

В общността се предоставят и социални услуги от резидентен тип :

- център за настаняване от семеен тип:
- център за настаняване от семеен тип за деца/ младежи без увреждания/
- център за настаняване от семеен тип за деца/ младежи с увреждания/
- център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични разстройства или деменция;
- център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с физически увреждания;
- център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост;
- център за настаняване от семеен тип за стари хора;
- център за временно настаняване;
- кризисен център;
- преходно жилище;
- защитено жилище;
- защитено жилище за хора с психични разстройства;
- защитено жилище за хора с умствена изостаналост;
- защитено жилище за хора с физически увреждания;
- наблюдавано жилище;
- приют.

1. Кои са специализираните институции за предоставяне на социални услуги?

Специализираните институции за предоставяне на социални услуги са:

Домове за деца:

- дом за деца лишени от родителски права;
- дом за деца с физически увреждания;
- дом за деца с умствена изостаналост;

Домове за възрастни хора с увреждания:

- дом за възрастни хора с умствена изостаналост;

- дом за възрастни хора с физически увреждания;
- дом за възрастни хора с психически разстройства;
- дом за възрастни хора със сетивни нарушения;
- дом за възрастни хора с деменция;
- дом за възрастни хора

2. Кога се предоставят социалните услуги в специализирани институции?

Социалните услуги в специализирани институции се предоставят след изчерпване на възможностите на извършване на услуги в общността.

1. Какво трябва да правят лицата, които желаят да ползват социални услуги ?

Лицата, които желаят да ползват социални услуги, трябва да подадат писмено заявление по настоящ адрес до :

- директора на дирекция „Социално подпомагане“ за предоставените услуги , които са делегирани от държавата дейности;
- до кмета на общината- за социалните услуги , които са общинска дейност;
- до органа на управление , когато доставчикът на социални услуги е физическо лице регистрирано по Търговския закон или юридическо лице.

При предоставяне на социални услуги на деца в общността :

При постигане на съгласие за предоставяне на социални услуги и избор на доставчика на социалната услуга между дирекция „Социално подпомагане“ и родителите на детето или настойниците и попечителите, те подават писмено заявление до директора на дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на детето.

Дирекция “Социално подпомагане“ дава направление съгласно Приложение № 4 към чл. 20, ал.2 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето до доставчика на социалната услуга.

Социални услуги по избор на потребителя на социални услуги без направление от дирекция „Социално подпомагане“ могат да се предоставят , като се заплаща по договаряне с доставчика на социални услуги.

2. Какви документи трябва да се представят от лицата, подали заявление за предоставяне на социални слуги?

Към заявлението лицата прилагат :

- документ за самоличност / за справка/;
- копие от личен амбулаторен картон /ако има такъв/;

-копие от ЕР на ТЕЛК, НЕЛК или медицински протокол на ЛКК/ ако има такива/.

При необходимост доставчикът на социални услуги може да изисква и други документи:

Медицинско удостоверение от личен лекар за общото здравословно състояние и насочване към подходяща социална услуга; медицинска характеристика от лекар психиатър за психичното здраве на лицето и насочване към подходяща социална услуга;

Решение на съда за поставяне под пълно или частично запрещение; удостоверение от Органа по настойничество и попечителства и др.

При децата ползването на социална услуга може да е мярка за закрила.

Настаняване на дете в специализирана институция или социална услуга от резидентен тип се извършва от съда. До произнасяне на съда дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето извършва временно настаняване по административен ред.

Искането за тези мерки пред съда се прави от дирекция „Социално подпомагане“, прокурора или родителя пред районния съд.

Дирекция „Социално подпомагане“ предоставя на детето, родителите, настойниците и попечителите или на лицата, полагащи грижи за детето: информация за социалните услуги за деца и семейства на територията на областта съобразно потребностите на детето и изготвения план за действие; списък на доставчиците на съответната социална услуга.

При постигане на съгласие за предоставяне на социални услуги и избор на доставчика на социални услуги между дирекция „Социално подпомагане“ и родителите на детето или настойниците и попечителите те подават писмено заявление до директора на дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето.

3. Каква е процедурата след като лицата са подали заявление за ползване на социални услуги?

Въз основа на подаденото заявление и приложените документи се извършва оценка на потребностите на лицето от социални услуги. За социалните услуги делегирани от държавата дейности, оценката се извършва от дирекция „Социално подпомагане“.

4. Как се процедира, ако лице пострадало от насилие е отправило заявление за настаняване в кризисен център?

Лице, пострадало от домашно насилие, което отправи заявление за настаняване в „Кризисен център“ се настанява незабавно, независимо от постоянния му адрес.

Когато лицето е придружавано от дете и е негов родител или настойник, детето се настанява заедно с него.

5. Как се извършва настаняването в специализирани институции и предоставянето на социални услуги в общността?

Настаняването в специализирани институции и предоставянето на социални услуги в общността, които са делегирана от държавата дейност, се извършва със заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“, издадена въз основа на изготвения социален доклад.

Настаняването в специализирани институции и предоставянето на социални услуги в общността, когато са общинска дейност се извършва със заповед на кмета на съответната община или упълномощено от него длъжностно лице. Настаняването в специализирани институции и предоставянето на социални услуги в общността на деца до 18-годишна възраст се извършва по реда на Закона за закрила на детето.

Настаняването на дете в семейство на роднини или близки, както и настаняването на дете за отглеждане в приемно семейство, социална услуга – резидентен тип или специализирана институция се извършва от съда. До произнасяне на съда дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето извършва временно настаняване по административен ред.

Ползването на социални услуги в общността от деца става след издаване на направление от дирекция „Социално подпомагане“.